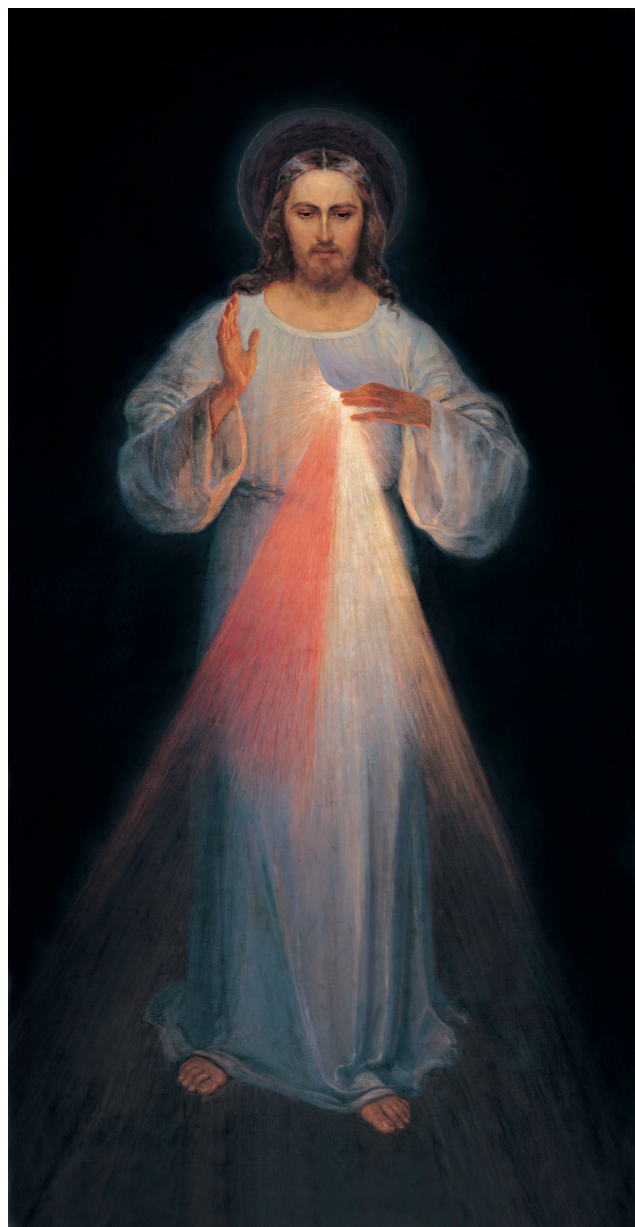


**FENOMEN OBRAZU
MIŁOSIERDZIA WCIELONEGO**



Jezu, ufam Tobie

Zbigniew Treppa

**FENOMEN OBRAZU
MIŁOSIERDZIA WCIELONEGO**

Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego
Gdańsk 2021

Recenzent
prof. dr hab. Andrzej Romanow

Redaktor Wydawnictwa
Joanna Wawrzyńczak

Projekt okładki i stron tytułowych
Filip Sendal

Na okładce wykorzystano fragmenty obrazu Eugeniusza Kazimirowskiego
Jezus Miłosierny oraz Całunu Turyńskiego. Całość kompozycji,
wraz z hebrajskim słowem: שָׁלוֹם (*szalom*) w jej dolnej części
oraz z wprowadzonymi frazami będącymi źródłowymi pojęciami
dla kultu Miłosierdzia Bożego, stanowi wizualny komentarz Autora

Skład i łamanie
Mariusz Szewczyk

Publikacja sfinansowana ze środków Prorektora ds. Nauki UG,
Wydziału Nauk Społecznych UG oraz Instytutu Mediów, Dziennikarstwa
i Komunikacji Społecznej Wydziału Nauk Społecznych UG

© Copyright by Uniwersytet Gdański
Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego

ISBN 978-83-8206-224-3

Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego
ul. Armii Krajowej 119/121, 81-824 Sopot
tel.: 58 523 11 37; 725 991 206
e-mail: wydawnictwo@ug.edu.pl
www.wyd.ug.edu.pl

Księgarnia internetowa: www.kiw.ug.edu.pl

Druk i oprawa
Zakład Poligrafii Uniwersytetu Gdańskiego
ul. Armii Krajowej 119/121, 81-824 Sopot
tel. 58 523 14 49

SPIS TREŚCI

Wstęp	11
1. Biblijne źródła obrazu z objawień świętej Faustyny oraz ich związki z judaizmem	19
1.1. Znaczenia pojęć kluczowych dla kultu Miłosierdzia Bożego	20
1.1.1. „Jestem” posłał mnie do was...	20
1.1.2. Jedno Miłosierdzie – dwa słowa	22
1.1.3. Miłosierdzie Wcielone	24
1.2. Typologiczne cechy kultu Starego i Nowego Przymierza a kult Miłosierdzia Bożego	27
1.2.1. „Uczynisz go według wzoru”	27
1.2.2. Woda z duchowej skały	29
1.2.3. „Miejcie wiarę Boga”	31
1.2.4. Tron Miłosierdzia w centrum wszystkiego	33
1.2.5. Szechina – Światło Niestworzone	35
1.2.6. Idąca Arka Przymierza	39
1.2.7. Mesjasz Izraela	41
1.2.8. „Ujął się za sługą swoim Izraelem”	44
1.2.9. Król Żydów i Sędzia	48
1.2.10. Pasterz Izraela	50
1.2.11. Nowy Arcykapłan – Nowa Ofiara	52
1.2.12. Duch, Woda i Krew	56
1.2.13. Baranek na górze Syjon	58
1.2.14. Królestwo i kapłani	61
1.3. Podsumowanie i wnioski	64
2. Związki przekazu słownego z objawień świętej Faustyny ze źródłami biblijnymi i judaistycznymi	67
2.1. Związki słów Jezusa z objawień świętej Faustyny ze źródłami biblijnymi i judaistycznymi	67
2.1.1. „Nim przyjdę jako Sędzia sprawiedliwy, przychodzę w pierw jako Król miłosierdzia”.	69
2.1.2. „Wszystko, co istnieje, wyszło z wnętrzości miłosierdzia mego”.	73
2.1.3. „Jestem miłosierdziem”	77
2.1.4. „Dla ciebie założyłem tron miłosierdzia na ziemi”	80
2.1.5. „Na przebłaganie za grzechy nasze i świata całego”	85
2.2. Związki słów świętej Faustyny z jej objawień ze źródłami biblijnymi i judaistycznymi	88

2.2.1. „Bóg jest prawdziwie pośród nas”	91
2.2.2. „Ujrzałam chwałę miłosierdzia Bożego”	93
2.2.3. „Twarz rozpromieniona, biała jak śnieg”	95
2.2.4. „Wnętrznosci miłosierdzia Bożego otwarte dla nas”	97
2.3. Podsumowanie i wnioski	100
3. Teologiczne aspekty obrazu objawionego świętej Faustynie w świetle źródeł biblijnych oraz obrazów <i>acheiropoietos</i>	103
3.1. Obraz z objawień świętej Faustyny jako odzwierciedlający źródła biblijne i acheiropityczne	107
3.1.1. Nadzwyczajność sposobu objawienia się wzoru obrazu	109
3.1.2. Bezprecedensowość wykonania typologicznego obrazu	113
3.1.3. Związki wizerunku Jezusa z typologicznego obrazu z obrazami <i>acheiropoietos</i>	118
3.1.4. Wykonanie obrazu w kontekście biblijnej idei posłuszeństwa i ufności	126
3.2. Teologia typologicznego obrazu w ujęciu błogosławionego Michała Sopoćki, ojca Seraphima Michalenki, kardynała Alberta Vanhoye i innych teologów	130
3.2.1. „Ujrzałam Pana Jezusa ubranego w szacie białej”	133
3.2.2. „Jedna ręka wzniesiona do błogosławieństwa”.	137
Błogosławieństwo z dnia Zmartwychwstania – egzegeza bł. ks. Sopoćki	138
Błogosławieństwo Arcykapłana – egzegeza o. Michalenki	143
3.2.3. Konkluzje	145
3.2.4. „Druga [ręka] dotykała szaty na piersiach”.	146
3.2.5. „Z uchylenia szaty na piersiach wychodziły dwa wielkie promienie”	150
„Światło Niestworzone” w refleksji o. Michalenki i wybranych teologów	152
„Światło Niestworzone” w refleksji wybranych wizjonerów i z perspektywy obrazu <i>acheiropoietos</i> Maryi z Guadalupe	154
3.2.6. Konkluzje	158
3.2.7. „Jeden [promień] czerwony, a drugi bładny”	159
Znak spełnionych proroctw mesjańskich Starego Przymierza z perspektywy obrazu <i>acheiropoietos</i> z Całunu Mesjasza	164
Znaki czasów mesjańskich z perspektywy obrazu „Przebitego” z J 19,8-37	170
3.2.8. Konkluzje	175
3.2.9. „W milczeniu wpatrywałam się w Pana”	176
Adoracja Baranka	178
3.2.10. „Wymaluj obraz”	180
3.2.11. „Jezu, ufam Tobie”	182
3.2.12. „Obiecuję, że...”	184
3.3. Podsumowanie i wnioski	186
4. Obraz z objawień świętej Faustyny w kulcie Miłosierdzia Bożego	188
4.1. „Konsekracja” obrazu przez objawiającego się Pana Jezusa	191
4.1.1. „Pragnę, aby ten obraz czczono”, czyli o początkach zmagania o znalezienie właściwego miejsca w Kościele dla obrazu z objawień św. Faustyny	192
4.1.2. „Chcę, aby ten obraz był uroczystie poświęcony”, czyli o genezie wprowadzenia obrazu z objawień św. Faustyny do kultu.	194

4.1.3. „Żądam czci... przez część tego obrazu, który jest namalowany”, czyli o kontynuacji zmagania o znalezienie właściwego miejsca w Kościele dla obrazu z objawień św. Faustyny	197
4.2. Nowość formy kultu i nowość zastosowań funkcji obrazu z objawień świętej Faustyny	198
4.2.1. Ocalająca moc objawionego obrazu na tle dotychczasowych form kultu	199
Jasło – 1944	202
Malimono – 1984 / New London – 2012	205
Trydent – 1990	207
4.2.2. Niepowtarzalność funkcji „naczynia ufności”	209
Obraz jako „naczynie ufności”	209
Obraz jako przygotowanie na powtórne przyjście Mesjasza w chwale	212
Obraz jako medium wzywania do jedności i ogłaszania Bożego <i>szalom</i>	214
Objawienie obrazu zaproszeniem Izraela do zbawienia mesjańskiego?	217
4.2.3. Konkluzje	221
4.3. W jaki sposób realizowany jest testament świętej Faustyny dotyczący oddawania czci objawionego jej obrazu?	224
4.3.1. Losy testamentu świętej Faustyny po jej „narodzinach dla Nieba”	226
„Najwyższe upomnienie”	229
Osobliwość kultu w miejscu „narodzin dla Nieba”	231
Sanktuarium na Rajskim Wzgórzu	239
Obraz w czasach zarazy	242
4.3.2. Kwestia dysponowania kultem	245
Czy w kulcie chrześcijańskim można obyć się bez anamnezy?	246
Poczuwać się do własności czy być szafarzem?	249
„Pragnę, ażeby kapłani głosili...”	251
Ku paruzji – wnioski	255
Przychodzący – dzisiaj	256
Czekając na „ostateczne przyjście...”	261
Objaśnienie do zamieszczonych ilustracji	267
Podziękowania	273